

452

30/11/12

MF- 117505/12 ing. HOLASOVA

D

**ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ**

Oblastní inspektorát Brno
Lieberzeitova 14, 614 00 Brno
tel.: 545 545 111, fax: 545 545 100
IČ: 41 69 32 05, e-mail: public@bn.cizp.cz, www.cizp.cz

Sp.zn.: ČIŽP/471/OOV/SR02/0543895
Č.j.: ČIŽP/471/OOV/SR02/0543895.017/12/BSJ
V Brně dne: 29.11.2012

Rozhodnutí

Česká inspekce životního prostředí (dále též „ČIŽP“) jako příslušný správní orgán podle ust. § 104 odst. 1 a § 112 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“) a dle § 102 odst.1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), rozhodla ve správním řízení obnoveném rozhodnutím ČIŽP č.j.: ČIŽP/471/OOV/SR02/0543895.011/12/BSJ ze dne 4.7.2012 dle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu takto: ČIŽP ukládá v souladu s § 102 správního řádu

subjektu:

Název: **MAGNETON a.s.**
Sídlo: **Kroměříž, Hulínská 1799/1, PSČ 767 53**
IČ: **27824047**
(dále také „účastník“)

I. dle § 42 odst. 2 vodního zákona opatření k nápravě krajně naléhavého stavu v areálu závodu MAGNETON a.s. v Kroměříži, závadný stav byl způsoben v minulosti nakládáním se závadnými látkami v rozporu s §39 vodního zákona a opatření je ukládáno za účelem odstranění kontaminace nesaturované zóny a podzemních vod chlorovanými uhlovodíky a NEL, tj. pro sanační zásah v areálu společnosti MAGNETON a.s. v Kroměříži za účelem odstranění kontaminace nesaturované zóny a podzemních vod:

1) Provádět pravidelný monitoring kvality podzemních vod v ukazatelích 1,2 dichlorethen, trichlorethen a tetrachlorethen ve vybraných vrtech po dobu I.etapy sanace. Minimální interval je stanoven na 1/2 roku:

Ukazatel	Mézní hodnoty pro objekty
	AT-72, HP-4, AT-50, PV-106, HP-10, AT-76, AT-58
1,2 dichlorethen	0,7 mg.l-1
trichlorethen	0,9 mg.l-1
tetrachlorethen	1,3 mg.l-1

Termín ukončení: do 31.7.2014

2) Provádět pravidelný monitoring kvality podzemních vod v ukazatelích NEL (C10-C40) ve vybraných vrtech po dobu I. etapy sanace. Minimální interval je stanoven na 1/2 roku pro rozpuštěné a emulgované NEL a 1/4 roku pro NEL ve formě volné fáze:

Ukazatel	Mezní hodnoty pro objekty
	AT-73, AT-74, AT-91A, AT-93, St-2, AT-50, PV-106, HP-10, AT-76, AT-58
NEL	3,0 mg.l ⁻¹ – rozpuštěné a emulgované
NEL	0,0 mg.l ⁻¹ – kapalina (volná fáze)

Termín ukončení: do 31.7.2014

3) O výsledcích monitoringu informovat ČIŽP v pravidelných intervalech, minimálně však 1x do roka.

4) Zpracovat projektovou dokumentaci sanačních prací pro nesaturovanou a saturovanou zónu u objektů SO 16 – kalárna, SO 18, 23, 24 – stará galvanovna s neutralizační stanicí a kalovými poli, SO 19 – stará kompresorovna, SO 20 – trafostanice, SO 21 – bývalá kostrovna, SO 26 – sklad PHM, SO 32 – sklad výrobků a dále v trase teplovodu.

Termín: do jednoho měsíce od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí

5) Zahájit sanační práce v souladu se schválenou projektovou dokumentací sanačních prací.

Termín: do dvou měsíců od schválení projektu sanačních prací

6) Sanační práce musí zajistit likvidaci zbytkových chemikálií a technologií, kontaminovaných stavebních konstrukcí, odtěžení kontaminovaných podložních zemin a sanaci podzemních vod.

K tomuto účelu stanovuje ČIŽP následující cílové limity:

Pro stavební konstrukce a zeminy:

Parametr	Cílový limit
NEL v zastřešených objektech nebo pod nepropustnými povrchy	3 000 mg/kg
NEL na otevřených plochách	1 000 mg/kg
Cr ⁶⁺	50 mg/kg
Cr _{celk}	1 000 mg/kg
Cd	10 mg/kg
Cu	1 500 mg/kg
Ni	500 mg/kg
Zn	5 000 mg/kg
PCB	0,74 mg/kg suš.
Benzo(a)pyren	0,21 mg/kg suš.

Pozn.: NEL stanovovat jako uhlovodíky C₁₀ – C₄₀

Pro sanaci podzemních vod (v objektech stanovených projektovou dokumentací):

Parametr	Cílový limit
NEL rozpuštěné a emulgované	3,0 mg/l
NEL volná fáze	0,0 mg/l
1,2 dichlorethen	0,7 mg/l
Trichlorethen	0,9 mg/l
Tetrachlorethen	1,3 mg/l
Cd	0,06 mg/l

Pozn.: NEL stanovovat jako uhlovodíky C₁₀ – C₄₀

Termín: bude stanoven schválenou projektovou dokumentací

7) Vytěžené prostory musí být po odstranění kontaminace zavezeny vhodným, prokazatelně nezávadným materiálem.

Termín: bude stanoven schválenou projektovou dokumentací

8) Po dobu sanačního zásahu bude prováděn v měsíční a čtvrtletní frekvenci sanační monitoring podzemních vod prostřednictvím vytipovaných hydrogeologických objektů určených ve schváleném projektu sanačních prací. Měsíční monitoring bude zaměřený na prostory sanačního čerpání a hlavní hydrogeologické objekty. Čtvrtletní monitoring bude plošně zahrnovat celý areál, včetně výstupního monitorovacího profilu.

9) Udržení dosažených cílových parametrů sanace bude sledováno postsanačním monitoringem podzemní vody vždy 1x za 3 měsíce.

Termín: po dobu 3 let od ukončení sanace

10) Po ukončení sanačních prací a závěrečném monitoringu podzemních vod bude vypracována aktualizovaná analýza rizika s hodnocením úspěšnosti sanačního zásahu a provedena odborná likvidace nepotřebných hydrogeologických objektů.

Termín: do šesti měsíců od ukončení postsanačního monitoringu

II. Tímto novým rozhodnutím vydaným v obnoveném řízení se dle § 102 odst. 9 správního řádu ruší původní rozhodnutí, tj. rozhodnutí č.j. ČÍŽP/471/OOV/SR02/0543895.009/11/BSJ ze dne 7.11.2011, které nabylo právní moci dne 24.11.2011. Právní účinky tohoto rozhodnutí nastávají okamžikem nabytí právní moci přezkoumávaného rozhodnutí.

Odůvodnění:

Na Českou inspekci životního prostředí, oddělení ochrany vod OI Brno (dále též „ČÍŽP OI Brno“) byla dne 19.6.2012 doručena žádost (evidovaná pod č. pod. 47/12/042449) společnosti MAGNETON a.s. jako nabyvatele o vydání opatření k nápravě krajně naléhavého stavu v areálu závodu MAGNETON a.s. v Kroměříži a o doplnění opatření k nápravě uložených rozhodnutím ČÍŽP č.j. ČÍŽP/471/OOV/SR02/0543895.009/11/BSJ ze dne 7.11.2011, které nabylo právní moci dne 24.11.2011. Závadný stav byl způsoben v minulosti nakládáním se závadnými látkami v rozporu s §39 vodního zákona a opatření bylo uloženo za účelem odstranění kontaminace nesaturované zóny a podzemních vod chlorovanými uhlovodíky a NEL.

Žádost byla podložena zjištěními uvedenými v „Doprůzkumu kontaminace horninového prostředí ve společnosti MAGNETON a.s. – ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA“ (Ides, Maceška, 2012), Stanoviskem k závěrečné zprávě „Doprůzkumu kontaminace horninového prostředí ve společnosti MAGNETON a.s. (Kmeť, 2012), „Zápisem z kontrolního dne konaného dne 14.6.2012 evidovaného na ČÍŽP pod č.j.: ČÍŽP/47/OOV/0543895.011/12/BSJ dne 18.6.2012, Postsanační monitoring ve společnosti MAGNETON, a.s. Kroměříž - I. ROČNÍ ZPRÁVA (Ides, 2012), ODMANĚNÍ STARÝCH EKOLOGICKÝCH ZÁTĚŽÍ V AREÁLU MAGNETON, a.s. KROMĚŘÍŽ v lokalitě závodu 01 – Závěrečná zpráva (Matela, 2004), Zpráva o přípravných sanačních pracích a rizikové analýze v areálu MAGNETON, a.s. Kroměříž – Závod 01 Kroměříž (Tesařík, 1995), DOPLNĚK ZPRÁVY o přípravných sanačních pracích a rizikové analýze v areálu MAGNETON Kroměříž (Tesařík, 1996) a

Expertní posouzení dosavadních sanačních prací na lokalitě společnosti MAGNETON, a.s. v Kroměříži ve vztahu k nově zjištěným skutečnostem (Pazourek, 2011).

V areálu závodu 01 Kroměříž byl v roce 1993 firmou SEPARA s r.o. (Kalous, J, 1993) proveden ekologický audit, při kterém byly prováděny terénní průzkumné práce. Průzkumem zjištěná kontaminace korespondovala s dalšími zjištěními provedenými v rámci analýzy rizik a následných doprůzkumů.

Podrobné průzkumné práce kontaminace horninového prostředí byly prováděny firmou KAP, s r.o. (Tesařík, 1995, 1996) v rámci analýzy rizik, kdy byly v horninovém prostředí a v podzemních vodách ověřeny a zjištěny následující kontaminanty:

- chlorované uhlovodíky (CIU),
- nepolární extrahovatelné látky (NEL),
- aromatické uhlovodíky - toluen, etylbenzen, xyleny (BTEX),
- polycyklické aromatické uhlovodíky - naftalen (PAU),
- těžké kovy (TK) - Pb, Cu, Cd, Zn, Ni, Cr a V.

Na základě analýzy rizik firmy KAP, s r.o. a uložených opatření k nápravě byl firmou AQUATEST a.s. upřesněn rozsah kontaminace doplňkovým průzkumem, realizovaným koncem roku 1996. Cílem doprůzkumu bylo získat co nejúplnější představu o stavu kontaminace zemín a podzemních vod v areálu závodu.

V červenci roku 1997 došlo k celkovému zatopení areálu závodu 01 povodní na řece Moravě. Voda při povodni dosahovala výšky až 2,0 m nad povrchem terénu. Na základě této skutečnosti byla zpracována aktualizovaná analýza rizik (Maceška, D., 1998) i s návrhem nových sanačních limitů.

V letech 1997 až 2000 probíhala v areálu závodu sanace odtěžením kontaminovaných zemín, ventingem a hydraulickými metodami. Hlavní pozornost byla věnována sanaci znečištění zemín a podzemní vody vně provozních hal.

Dle tehdejšího požadavku FNM ČR na základě Usnesení vlády č. 123 z roku 1993 nebyly průzkumné práce realizovány v prostorách provozních hal. Sanace staveb a stavebních konstrukcí nebyla předmětem zadání a ani předmětem smlouvy.

Prvním dílčím ověřením, že kontaminaci zemín a podzemní vody bude nutné řešit i v podloží hal a v podloží stavebních konstrukcí, byl doprůzkum haly kostrovny a areálu šrotiště (Maceška, D. 2000). Bylo konstatováno, že podzemní voda je trvale dotována volnou fází organických látek přitékajících zpod haly kostrovny (vrt AT-74) a šrotiště (vrt AT-60). Z tohoto důvodu byl v obou objektech proveden prvotní průzkum. Ten prokázal znečištění nenasycované zóny i podzemní vody v podloží těchto objektů. V souladu se zadáním a tehdy platnou legislativou se však průzkum nezabýval kontaminací stavebních konstrukcí.

Kontaminace v podloží kostrovny a šrotiště byla sanována propařováním, proplachováním a v prostoru šrotiště i biodegradací in situ. Sanace šrotiště byla úspěšně dokončena. Z důvodu nepřestávající sekundární dotace volné fáze organických látek z podzákladí kostrovny byl v roce 2003 proveden detailní doprůzkum kostrovny a částečně i jejího okolí pro účely zmapování zdrojových míst zbytkové kontaminace (Matela, 2004). Při tomto doprůzkumu bylo zjištěno, že zdrojem sekundární dotace kontaminantů jsou podzemní konstrukce (energokanály, patky sloupů hal, stavební nehomogenity).

Vlastní průzkum a sanace stavebních konstrukcí však nebyly předmětem zadání díla a také z důvodu nutnosti zachování provozu v hale kostrovny nebyly doporučeny a dále řešeny. Proto došlo jen k posouzení rizikovosti zbytkového zdroje kontaminace, zpracování průkazu dosažení cílových limitů, zpracování závěrečné zprávy a ukončení prací.

Pro finalizaci sanačních prací I. etapy bylo rozhodnutím České inspekce životního prostředí OI Olomouc č.j. 8/OV/1277/00/Te ze dne 14.2.2000 uloženo „Provést sanaci zemín, podzemních vod a půdního vzduchu v areálu závodu“ s termínem dosažení sanačních limitů do 31.12.2003.

Na základě odsouhlasené „Metodiky prokázání dosažení cílových limitů“, která byla schválena v rámci kontrolního dne 30.10.2003, dřílých stanovisek všech zúčastněných subjektů a dotčených orgánů a v souladu se závěry kontrolního dne konaného dne 25.3.2004 byl v roce 2004 proveden průkaz dosažení cílových limitů sanace. Podmínkám průkazu nevyhověl výskyt volné fáze ropných látek v prostoru kostrovny. Při provádění monitoringu podzemní vody v rámci I. etapy sanace byl v prostoru kostrovny zjištěn občasný výskyt volné fáze ropných alifatických uhlovodíků. Za zdroj této volné fáze bylo určeno zbytkové znečištění při základových konstrukcích (Matela, 2004).

V oblasti kostrovny nebylo možné v dostupném čase a použitými metodami, bez sanace podzemních stavebních konstrukcí, ze kterých ropné látky do horninového prostředí vytékaly a **nadále vytékají**, trvalou absencí výskytu volné fáze na hladině podzemní vody zajistit (Pazourek, 2011).

Z tohoto důvodu bylo zhotovitelem sanace provedeno v rámci zpracování Závěrečné zprávy (Matela, 2004) přehodnocení rizik zbytkového znečištění včetně matematického modelování. Bylo doporučeno provádět postsanační monitoring vývoje znečištění, přičemž byl stanoven čtvrtletní monitoring se sběrem volné fáze z vrtů s jejím výskytem. Současně byly stanoveny tzv. signální limity pro okolní objekty Kostrovny St-2, AT-73, AT-93, pro indikaci redistribuce znečištění NEL a případného transferu volné fáze. V případě jejich překročení bylo doporučeno provést další rozhodovací proces o změně postupu.

Na základě rozhodnutí ČIŽP č.j.: ČIŽP/471/OOV/SR02/0543895.003/10/BSJ ze dne 20.12.2010 byl v období 06/2011 až 06/2012 na sledované lokalitě prováděn postsanační monitoring podzemní vody, jehož výsledky jsou uvedeny ve zprávě Postsanačního monitoringu ve společnosti MAGNETON, a.s. Kroměříž - I. ROČNÍ ZPRÁVA (Ides, 2012).

Postsanačním monitoringem bylo zjištěno, že volná fáze ropných látek se pravidelně a dlouhodobě vyskytovala ve vrtech AT-74, AT-91A, AT-94, AT-95A, AT-96, AT-97, AT-98 a AT-99, a to na počátku v mocnosti 17 cm (AT-97A, 10/2011) a na konci v maximální mocnosti 6 cm (AT-95A, 04/2012). Pokles mocnosti volné fáze byl spojen s pravidelně realizovaným ručním sběrem, při kterém bylo sesbíráno cca 35,5 l odsazené volné fáze ropných látek.

Monitoringem kvality podzemní vody bylo zjištěno překročení stanoveného sanačního limitu u ukazatelů 1,2 dichlorethen několikanásobně překročen ve vrtech AT-68 v maximální hodnotě 21,2 mg.l⁻¹, AT-72 v maximální hodnotě 3,04 mg.l⁻¹; TCE ve vrtech AT-72 v hodnotě 1,26 mg.l⁻¹ a NEL byl vzhledem k výskytu volné fáze překročen u monitorovacích vrtů AT-74 v maximální mocnosti 15 cm a AT-91A v maximální mocnosti 2 cm.

Kontaminace kolektoru a zvodně volnou fází ropných látek v prostoru kostrovny je zhoršená oproti době prokazování dosažení cílových parametrů sanace a posouzení rizikovosti zbytkové kontaminace (Pazourek, 2011). Ačkoliv nebyl dle signálních limitů navržených v závěrečné zprávě sanace (Matela, J., 2004) pro vrty St-2, AT-73, AT-93 transfer volné fáze ve směru k řece Moravě zaznamenán, je třeba volnou fází z hladiny podzemní vody odstranit, což znamená sanovat před privatizací podniku vzniklý a nadále přetrvávající zdroj sekundární dotace. Mocnost volné fáze v centru znečištění postupně narůstá, pokud není sběr ropných látek z hladiny prováděn, což je způsobeno přítokem fáze ze sekundárních zdrojů kontaminace akumulovaných v podzákladi budov. Plošný rozsah kontaminace volnou fází ropných látek na hladině podzemní vody je oproti závěru I. etapy sanace mírně zvětšen (Pazourek, 2011).

Na základě nově zjištěných skutečností vyplývajících z „Průzkumu kontaminace v objektu galvanovny a jeho okolí“ (Inpost, červenec 2011) a „Etapové zprávy postsanačního monitoringu ve společnosti PAL MAGNETON a.s.“ (Inpost, srpen 2011) bylo požádáno společností MAGNETON a.s. o obnovu správního řízení o uložení opatření k nápravě

závadného stavu, které bylo uloženo rozhodnutím č.j.: ČÍŽP/471/OOV/SR02/0543895.003/10/BSJ ze dne 20.12.2010.

Nově zjištěné skutečnosti byly potvrzeny i v rámci Expertního posouzení dosavadních sanačních prací na lokalitě společnosti MAGNETON, a.s. v Kroměříži ve vztahu k nově zjištěným skutečnostem (Pazourek, 2011), ve kterém je mimo jiné uvedeno, že technický stav budov a střešních konstrukcí se postupně zhoršuje, přičemž průnik srážkových vod do objektů výrazně zvyšuje riziko uvolňování kontaminace do podloží budov, horninového prostředí a podzemní vody.

Určení plošného a prostorového rozsahu znečištění je provedeno sumarizací výsledků dřívějších průzkumných prací – Závěrečná zpráva o průzkumu a její dodatek č. 1 (Ides, 2011), Expertního posouzení (Pazourek, 2011), výsledků realizovaného doprůzkumu a výsledků aktuálně realizovaného poštřanačního monitoringu saturované zóny v areálu.

V rámci „Doprůzkumu kontaminace horninového prostředí ve společnosti MAGNETON a.s. – ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA“ (Ides, Maceška, 2012), byly vyhodnoceny nově zjištěné skutečnosti a byly souhrnně zpracovány s dříve zjištěnými skutečnostmi:

Motorová zkušebna (objekt SO 23) je jediným objektem, ve kterém nebylo nalezeno znečištění stavebních konstrukcí nebo zemin.

Kontaminace stavebních konstrukcí

Kontaminace stavebních konstrukcí (podlah a zdí) byla s výjimkou kostrovny a motorové zkušebny zjištěna v každém dalším objektu doprůzkumu, tj. v kalárně (SO 16), galvanovně (SO 18), kapilární pájení (SO 24), staré kompresorovně (SO 19), transformovně (SO 20), skladu výrobků (SO 32) a skladu PHM (SO 26). Kontaminanty ve stavebních konstrukcích jsou především ropné látky, v menší míře potom těžké kovy.

Celkový objem kontaminovaných podlah v objektech určených k demolici činí 769,64 m³, tj. cca 1 847 t betonu (objem určen na základě celkové plochy objektu se zjištěným znečištěním). Celkový objem kontaminovaných stěn potom činí cca 644 m³, tj. 1 418 t zdiva. Současně se v objektech, případně v těsné blízkosti objektů, nachází odhadem 380 m³ kontaminovaných betonů, tj. 888 t. Součástí objektů SO 18 (galvanovna) a SO 26 (sklad PHM) jsou i různé navezené odpady, kaly z jámek a vyřazené anorganické chemikálie, které obsahují nebezpečné látky a zbytky chemikálií.

Výčet maximálně zjištěných koncentrací v jednotlivých objektech uvedených v „Doprůzkumu kontaminace horninového prostředí ve společnosti MAGNETON a.s. – ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA“ (Ides, Maceška, 2012):

Kalárna (SO 16) – kontaminace podlah a zdí ropnými látkami ($C_{10}-C_{40 \text{ max}} = 49\,000 \text{ mg/kg}$), toxickými kovy ($Cd_{\text{max}} = 20 \text{ mg/kg}$, $Cu_{\text{max}} = 4400 \text{ mg/kg}$, $Ni_{\text{max}} = 730 \text{ mg/kg}$).

Galvanovna (SO 18) – kontaminace podlah a zdí ropnými látkami ($C_{10}-C_{40 \text{ max}} = 28\,000 \text{ mg/kg}$), toxickými kovy ($Cd_{\text{max}} = 740 \text{ mg/kg}$, $Cr_{\text{max}} = 14\,000 \text{ mg/kg}$, $Cu_{\text{max}} = 4800 \text{ mg/kg}$, $Ni_{\text{max}} = 820 \text{ mg/kg}$, $Zn_{\text{max}} = 5200 \text{ mg/kg}$), kyanidy ($CN_{\text{max}} = 280 \text{ mg/kg}$) a polychlorovanými bifenily ($PCB_{\text{max}} = 93,2 \text{ mg/kg}$).

Kapilární pájení (SO 24) – kontaminace betonových podlah ropnými látkami ($C_{10}-C_{40 \text{ max}} = 10\,000 \text{ mg/kg}$), toxickými kovy ($Cu_{\text{max}} = 1600 \text{ mg/kg}$, $Ni_{\text{max}} = 2100 \text{ mg/kg}$).

Stará kompresorovna (SO 19) – kontaminace betonových podlah a zdí ropnými látkami ($C_{10}-C_{40 \text{ max}} = 33\,000 \text{ mg/kg}$).

Trafostanice (SO 20) – kontaminace betonových podlah a zdí ropnými látkami ($C_{10}-C_{40 \text{ max}} = 91\,000 \text{ mg/kg}$) a kadmíem ($Cd_{\text{max}} = 20 \text{ mg/kg}$).

(C₁₀-C₄₀ max = 32 000 mg/kg) a kadmíem (Cd_{max} = 130 mg/kg).

Sklad PHM (SO 26) - kontaminace betonových podlah a zdí ropnými látkami (C₁₀-C₄₀ max = 60 000 mg/kg, výplň jímký až 210 000 mg/kg).

Kontaminace zemín

Největší objem kontaminovaných zemín připadá na objekt galvanovny. Zeminy jsou zde kontaminovány ropnými látkami, toxickými kovy a PCB. Ve skladu chemikálií a západní části galvanovny byly prokázány nadlimitní koncentrace mědi a kadmia do hloubky 5 m p.t. Výsledky analýz zemín z podloží staré galvanovny tak svědčí o průniku kadmia celým profilem nesaturované zóny až na úroveň hladiny podzemní vody.

Objekt kapilárního pájení (SO 24) - kontaminace zemín ropnými látkami, Cd, Cu a Ni do hloubky 1,5 m p.t.

Kalírna (SO 16), staré kompresorovny (SO 19) a trafostanice (SO 20) - kontaminace zemín do hloubky 2 m p.t. V SO 16 se jedná o kontaminaci ropnými látkami a Cu, u SO 19 a SO 20 pouze ropnými látkami.

Objektu skladu (SO 32) - kontaminace zemín ropnými látkami do hloubky 3 m p.t.

Sklad PHM (SO 26) - kontaminace ropnými látkami celým profilem nesaturované zóny, tj. 4 m p.t.

Trasa teplovodu - kontaminace zemín ropnými látkami v 20 m dlouhém pruhu zemín.

Kostrovna (SO 21) přetrvává kontaminace nesaturované zóny ropnými látkami, a to v jejím celém profilu.

Výsledky analýz zemín z podloží staré galvanovny svědčí o průniku těžkých kovů (především Cd) až na úroveň hladiny podzemní vody (Pazourek, 2011).

Celkový maximální objem kontaminovaných zemín je odhadnut v množství 14 270 m³ zeminy, tj. 25 686 tun zeminy. Přesná plocha a hloubka odtěžby bude upřesněna na základě sanačního monitoringu v samotném průběhu sanačních prací.

Dle závěrečné zprávy (Matela, 2004) bylo zbytkové znečištění v zemínách odhadnuto takto:

- ropné látky cca 9 000 kg,
- chlorované uhlovodíky cca 100 kg.

Předpokládá se, že cca 5 000 kg ropných látek je stále vázáno v podloží hal a inženýrských sítí při odtěžených lokalitách a 3 900 kg ropných látek je soustředěno v prostoru kostrovny u podzemních konstrukcí v podloží hal. Odhadované zbytkové znečištění, cca 100 kg chlorovaných uhlovodíků, je soustředěno v nepřístupných místech podloží kotelny, skladu PHM a v okolí inženýrských sítí u vrtu AT-68.

Kontaminace podzemních vod

Kontaminace podzemních vod chlorovanými uhlovodíky přetrvává JZ od skladu PHM (dříve již sanovaný vrt AT-72 s cca čtyřnásobně nadlimitní koncentrací c-1,2 DCE) a dále v trase teplovodu (vrt AT-68 s až 30-ti násobně nadlimitní koncentrací c-1,2 DCE a mírně nadlimitním TCE).

Na základě těchto výsledků a skutečnosti, že ve vrtu AT-72 byly detekovány nadlimitní koncentrace cis -1,2 DCE již při monitoringu v roce 2004 a vrt AT-72 i AT-68 byl v minulosti aktivně sanován, lze konstatovat, že v horninovém prostředí zůstalo zbytkové znečištění nesaturované zóny dřívějšího data, které stále dotuje saturovanou zónu. Vzhledem k tomu, že v okolí skladu PHM byly již vysoce kontaminované zeminy odtěženy až na úroveň saturované

zóny do 4 m p.t., lze předpokládat výskyt zbytkového znečištění pod samotným objektem skladu PHM a dále v nesaturované zóně trasy teplovodu.

Kontaminace podzemních vod ropnými látkami s přítomností volné fáze na hladině přetrvává ve vrtech v objektu kostrovny. Oproti ukončení sanace v roce 2004 došlo k jejímu plošnému rozšíření i do vrtů AT-74 a AT-91A vně kostrovny, které jsou pravidelně monitorovány na přítomnost ropných látek dle rozhodnutí ČIŽP č.j. ČIŽP/471/OOV/SR02/0543895.009/11/BSJ ze dne 7.11.2011. Mocnost fáze ve vrtech se pohybuje od 1 cm až po cca 17 cm s tím, že pokud není sběr fáze prováděn, mocnost volné fáze v centru znečištění postupně narůstá. Důvodem je přítok volné fáze ze sekundárních zdrojů kontaminace akumulovaných v podzákladí budovy kostrovny, jak bylo prokázáno již v průběhu I. etapy sanace. Jedná se o přetrvávající zdroj sekundární dotace volné fáze ropných uhlovodíků, který je třeba řešit a sanovat.

Oproti stavu po ukončení sanace v roce 2004 bylo při „Doprůzkumu kontaminace horninového prostředí ve společnosti MAGNETON a.s. – ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA“ (Ides, Maceška, 2012) prokázáno rozšíření volné fáze ropných uhlovodíků i do vrtů ve směru proudění podzemní vody vně kostrovny a je prokázán přítok volné fáze z podzemních konstrukcí a podzákladí budov. Jedná se o přetrvávající zdroj sekundární dotace volné fáze ropných uhlovodíků, který je třeba sanovat.

Kontaminace podzemní vody kadmium zaznamenaná v oblasti vrtu HP-10 a provizorně vystrojeného vrtu SP-1003 svědčí o uvolňování a šíření tohoto polutantu podzemní vodou. Zdrojem znečištění je patrně objekt staré galvanovny. Oproti ostatním těžkým kovům není kadmium okamžitě sorbováno na horninové prostředí a šíří se dále horninovým prostředím k řece Moravě (Pazourek, 2011).

Na základě odhadu bilance kontaminace saturované zóny (Matela, 2004) bylo v saturované zóně předpokládáno zbytkové znečištění v množství:

- 42 kg chlorovaných uhlovodíků v okolí skladu PHM,
- 3 300 kg ropných uhlovodíků v kostrovně,
- cca 150 kg těžkých kovů v okolí vrtu HP-10 a v blízkosti galvanovny.

Kromě polutantů, na které se vztahují limity dle rozhodnutí ČIŽP č.j.: ČIŽP/471/OOV/SR02/0543895.009/11/BSJ ze dne 7.11.2011, byly v objektech zjištěny i vysoce škodlivé látky jako polychlorované bifenylly (PCB) a v menší míře benzo(a)pyren. PCB v koncentracích 93,2 mg/kg suš., které až 126 x přesahují indikační hodnotu znečištění dle MP MŽP indikátory znečištění 2011 byly analyzovány v podlaze chemického skladu objektu galvanovny, kde byly rovněž v nadlimitních koncentracích detekovány i v zemině. Dále byly detekovány PCB v nadlimitních koncentracích ve stavebních konstrukcích objektů SO 16, SO 20, SO 24 a SO 32. Benzo(a)pyren potom v objektech SO 18 a SO 32. Z hlediska zdravotních rizik, dle toxikologické klasifikace U.S.EPA patří PCB i benzo(a)pyren do kategorie B2 (pravděpodobný humánní karcinogen). Jedná se o perzistentní sloučeniny, jejichž přítomnost v horninovém prostředí již při nízkých koncentracích negativně ovlivňuje zdraví osob přicházejících s nimi do kontaktu.

Na základě požadavku Ministerstva financí ČR bylo vyhotoveno „Expertní posouzení dosavadních sanačních prací na lokalitě společnosti MAGNETON, a.s. v Kroměříži ve vztahu k nově zjištěným skutečnostem (Pazourek, 2011).“

Na základě expertního posouzení I. etapy sanačních prací ve společnosti MAGNETON a.s., ověření stavu a kontaminace stavebních konstrukcí a aktuálního stavu kontaminace zemin a podzemní vody na lokalitě byl doporučen následující postup:

- na základě výsledků doprůzkumu zpracovat projektovou dokumentaci II. etapy sanace,
- realizovat II. etapu sanace, jejíž předmětem bude eliminace rizik vyplývajících z prokázaného znečištění budov, konstrukcí a uložených odpadů,
- do sanačních prací II. etapy zahrnout i řešení kontaminace pod halou kostrovny.

K předloženému materiálu Doprůzkum kontaminace horninového prostředí ve společnosti MAGNETON a.s. – ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA (Ideš, Maceška, 2012) byl zpracován Ing. Albertem Kmetěm oponentní posudek s názvem Stanovisko k závěrečné zprávě Doprůzkumu kontaminace horninového prostředí ve společnosti MAGNETON a.s., (Kmet, 2012) se závěrem, že předložené výsledky a navržený další postup sanačních prací jako autorizovaná osoba supervize schvaluje.

Na Kontrolním dnu konaném ve společnosti MAGNETON a.s. dne 14.6.2012 se na základě výše uvedených materiálů všechny zúčastněné strany:

- MAGNETON a.s., Hulínská 1799/1, 767 53 Kroměříž, IČ: 27824047,
- Město Kroměříž, IČ: 00287351,
- Ministerstvo financí, realizace privatizace majetku státu, Praha, IČ: 00006947,
- MěÚ Kroměříž, OZP, Velké náměstí 115, 767 58 Kroměříž, IČ: 00287351,
- Krajský úřad Zlínského kraje, Tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín, IČ: 70891320,
- Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s., Kojetínská 3666, 767 11 Kroměříž, IČ: 49451871,
- INPOST, spol. s r.o., Uherské Hradiště, Havlíčkova 6, IČ: 005 68 023,
- GEON, s.r.o., Sokolnice, Na padělkách č.p. 421, PSČ 664 52, IČ: 253 14 459

shodly na tom, že se jedná o krajně naléhavý stav, který je nutno rychle řešit, aby nedocházelo k dalšímu rozšiřování kontaminace, vztaheno k faktu, že kontaminované území se nachází v Chráněné oblasti přirozené akumulace vod řeky Moravy (CHOPAV Kvartér řeky Moravy), která je významným vodním tokem, a v těsné blízkosti vodárenské soustavy čítající jímací území Hulín, Kvasice a Tlumačov o celkové vydatnosti 203,6 l/s. A dále se ve vzdálenosti cca 500 m od areálu závodu nachází významné jímací území Kroměříž - Pozámecká zahrada s vydatností 25 l/s. Lokalita je součástí ochranného pásma II. stupně jímacího území Kvasice a dále se v blízkosti areálu nachází II. pásmo ochrany pramenišť Kroměříž, Břestský les a Plešovec. Areál závodu se nachází v údolní nivě řeky Moravy, navíc v její zátopové části, z čehož vyplývá, že podzemní vody v daném území jsou dotovány jednak poříční vodou proudící paralelně, respektive subparalelně s řekou, a dále srážkovými vodami, infiltrujícími do horninového prostředí, a to jak v samotném areálu závodu, tak v jeho okolí. Zvodeň má bezprostřední vazbu na řeku Moravu. Kolísání hladiny v řece Moravě se s malým zpožděním projevuje na změně hladiny podzemní vody. Směr proudění podzemní vody je prakticky kolmý na tok řeky Moravy (od SV k JZ).

Rozhodnutím ČIŽP č.j.: ČIŽP/471/OOV/SR02/0543895.009/11/BSJ ze dne 7.11.2011 byla společnost MAGNETON a.s. uložena opatření k nápravě závadného stavu způsobeného v minulosti nakládáním se závadnými látkami v rozporu s § 39 vodního zákona v souvislosti s předchozí činností v areálu bývalého podniku MAGNETON a.s.:

1) Provádět pravidelný monitoring kvality podzemních vod v ukazatelích 1,2dichlorethen, trichlorethen a tetrachlorethen ve vybraných vrtech v délce trvání 3 let od zahájení. Minimální interval je stanoven na 1/2 roku:

Ukazatel	Mezní hodnoty pro objekty AT-72, HP-4, AT-50, PV-106, HP-10, AT-76, AT-58
1,2 dichlorethen	0,7 mg.l ⁻¹
trichlorethen	0,9 mg.l ⁻¹
tetrachlorethen	1,3 mg.l ⁻¹

Termín zahájení: do 30.6.2013

2) Provádět pravidelný monitoring kvality podzemních vod v ukazatelích NEL (C₁₀-C₄₀) ve vybraných vrtech v délce trvání 3 let od zahájení. Minimální interval je stanoven na 1/2 roku pro rozpuštěné a emulgované NEL a 1/4 roku pro NEL ve formě volné fáze:

Ukazatel	Mezní hodnoty pro objekty AT-73, AT-74, AT-91A, AT-93, St-2, AT-50, PV-106, HP-10, AT-76, AT-58
NEL	3,0 mg.l ⁻¹ - rozpuštěné a emulgované
NEL	0,0 mg.l ⁻¹ - kapalina (volná fáze)

Termín zahájení: do 30.6.2013

3) O výsledcích monitoringu informovat ČIŽP v pravidelných intervalech, minimálně však 1x do roka.

4) Zajistit doprůzkum lokality galvanovny a okolí (jedná se o objekty č. 16 - kalírna, č. 18, 23, 24 - stará galvanovna s neutralizační stanicí a kalovými poli, č. 19 - kompresorovna, č. 20 - trafostanice a č. 32 - sklad materiálu a chemická stanice) a zpracovat projektovou dokumentaci sanačních prací pro nesaturovanou a saturovanou zónu uvedených objektů.

Termín: nejpozději do jednoho měsíce od nabytí právní moci rozhodnutí

5) Zahájit sanační práce v souladu se schváleným projektem sanačních prací.

Termín: nejpozději do dvou měsíců od nabytí právní moci rozhodnutí

6) Sanační práce musí zajistit likvidaci zbytkových chemikálií a technologií, kontaminovaných stavebních konstrukcí, odtěžení kontaminovaných podložních zemin a sanaci podzemních vod.

Projekt bude respektovat následující cílové limity:

Pro stavební konstrukce a zeminy:

Parametr	Cílový limit
NEL v zastřešených objektech nebo pod nepropustnými povrchy	3 000 mg/kg
NEL na otevřených plochách	1 000 mg/kg
Cr ⁶⁺	50 mg/kg
Cr _{celk}	1 000 mg/kg
Cd	10 mg/kg
Cu	1 500 mg/kg
Ni	500 mg/kg
Zn	5 000 mg/kg

Pozn.: NEL stanovovat jako uhlovodíky C₁₀ - C₄₀

Pro sanaci podzemních vod (v objektech stanovených projektovou dokumentací):

Parametr	Cílový limit
NEL rozpuštěné a emulgované	3,0 mg/l
NEL volná fáze	0,0 mg/l
1,2 dichlorethen	0,7 mg/l
Trichlorethen	0,9 mg/l
Tetrachlorethen	1,3 mg/l

Pozn.: NEL stanovovat jako uhlovodíky C₁₀ – C₄₀

Termín: bude stanoven na základě zpracované projektové dokumentace

7) Vytěžené prostory musí být po odstranění kontaminace zavezeny vhodným, prokazatelně nezávadným materiálem.

Termín: bude stanoven na základě zpracované projektové dokumentace

8) Po dobu sanačního zásahu bude prováděn v měsíční a čtvrtletní frekvenci sanační monitoring podzemních vod prostřednictvím vytipovaných hydrogeologických objektů určených ve schváleném projektu sanačních prací. Měsíční monitoring bude zaměřený na prostory sanačního čerpání a hlavní hydrogeologické objekty. Čtvrtletní monitoring bude plošně zahrnovat celý areál, včetně výstupního monitorovacího profilu. Udržení dosažených cílových parametrů sanace bude sledováno postsanačním monitoringem podzemní vody vždy 1x za 3 měsíce.

Termín: bude stanoven na základě zpracované projektové dokumentace

9) Po ukončení sanačních prací a závěrečném monitoringu podzemních vod bude vypracována aktualizovaná analýza rizika s hodnocením úspěšnosti sanačního zásahu a provedena odborná likvidace nepotřebných hydrogeologických objektů.

Termín: do šesti měsíců od ukončení sanačních prací

Na základě výsledků doprůzkumu z února 2012, Kontrolního dne konaného dne 15.6.2012 a uvedených zjištění podala společnost MAGNETON a.s. jako nabyvatel žádost o vydání opatření k nápravě na krajně naléhavý stav v areálu závodu MAGNETON a.s. v Kroměříži uložených rozhodnutím ČIŽP č.j. ČIŽP/471/OOV/SR02/0543895.009/11/BSJ ze dne 7.11.2011 s následnou žádostí o:

1. Vydání opatření k nápravě na krajně naléhavý stav k rozhodnutí ČIŽP č.j. ČIŽP/471/OOV/SR02/0543895.009/11/BSJ ze dne 7.11.2011.
2. Doplnění rozhodnutí ČIŽP č.j. ČIŽP/471/OOV/SR02/0543895.009/11/BSJ ze dne 7.11.2011 o dva nové polutanty s cílovým limitem pro stavební konstrukce a zeminy:

Parametr	Cílový limit
PCB	0,74 mg/kg suš.
Benzo(a)pyren	0,21 mg/kg suš.

3. Doplnění rozhodnutí o objekty SO 26 – sklad PHM, SO 21 – bývalá kostrovna a trasu teplovodu na základě zjištěného znečištění při doprůzkumu.
4. Doplnění termínu zahájení sanačních prací.

Termín: do 2 měsíců od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí

Původní rozhodnutí č.j.: ČIŽP/471/OOV/SR02/0543895.009/11/BSJ ze dne 7.11.2011 bylo vydáno na základě předchozích znalostí na lokalitě, kdy nebyly známy skutečnosti o nově zjištěné kontaminaci stavebních konstrukcí a podzemní vody výše uvedenými kontaminanty.

Uvedené nové skutečnosti však mohou mít výrazný dopad na způsob a rozsah provedení sanace. Na základě nově zjištěných skutečností, týkajících se kontaminace podzemních vod a nesaturované zóny v dotčené oblasti, jež vyšly najevo po nabytí právní moci výše specifikovaného rozhodnutí, bylo rozhodnutím ČIŽP č.j. ČIŽP/471/OOV/SR02/0543895.011/12/BSJ ze dne 4.7.2012 obnoveno řízení.

Pro možnost vyjádření se k obnovenému správnímu řízení byly tyto skutečnosti oznámeny dopisem č.j.: ČIŽP/471/OOV/SR02/0543895.011/12/BSJ ze dne 4.7.2012 účastníkům řízení:

- MAGNETON a.s., Hulínská 1799/1, 767 53 Kroměříž, IČ: 27824047,
- Město Kroměříž, IČ: 00287351,
- Povodí Moravy, s.p., IČ: 70890013,

na vědomí dotčeným orgánům:

- Ministerstvo financí, realizace privatizace majetku státu, Praha, IČ: 00006947,
- Ministerstvo ŽP, odbor ekologických škod, Praha, IČ: 00164801,
- MěÚ Kroměříž, OŽP, Velké náměstí 115, 767 58 Kroměříž, IČ: 00287351,
- Krajský úřad Zlínského kraje, Tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín, IČ: 70891320,

K obnovenému správnímu řízení se ve stanovené lhůtě, ani po ní, nikdo z účastníků správního řízení nevyjádřil.

Dopisem ze dne 27.9.2012 evidovaným na ČIŽP pod č.j.: ČIŽP/471/OOV/SR02/0543895.013/12/BSJ byla na Ministerstvo financí zaslána žádost o stanovisko ve věci uložení opatření k nápravě krajně naléhavého stavu v areálu závodu MAGNETON a.s. v Kroměříži jako jeden z podkladů pro vydání rozhodnutí v této věci.

Ministerstvo financí, realizace privatizace majetku státu na tuto žádost odpovědělo dopisem ze dne 10.10.2012 evidovaným na ČIŽP pod č. pod.: 47/12/066353, ve kterém uvedlo, že pro vydání správního rozhodnutí o uložení opatření k odstranění krajně naléhavého stavu v areálu závodu společnosti MAGNETON a.s. v Kroměříži jsou směrodatné environmentální priority případně zdraví obyvatelstva, nikoliv garance poskytnuté Ministerstvem financí.

Současně byla dopisem ze dne 27.9.2012 evidovaným na ČIŽP pod č.j.: ČIŽP/471/OOV/SR02/0543895.014/12/BSJ na Ministerstvo životního prostředí, odbor ekologických škod zaslána žádost o stanovisko ve věci uložení opatření k nápravě krajně naléhavého stavu v areálu závodu MAGNETON a.s. v Kroměříži jako jeden z podkladů pro vydání rozhodnutí v této věci.

Ministerstvo životního prostředí se ve stanovené lhůtě nevyjádřilo, tudíž má ČIŽP za to, že ze strany Ministerstva životního prostředí neexistují připomínky k vyhlášení krajně naléhavého stavu na výše uvedené lokalitě.

Pro možnost vyjádření se k podkladům rozhodnutí vedeném ve věci uložení opatření k nápravě krajně naléhavého stavu vzniklého v areálu MAGNETON a.s. v Kroměříži byly tyto skutečnosti oznámeny dopisem č.j.: ČIŽP/471/OOV/SR02/0543895.015/12/BSJ ze dne 29.10.2012 doručeným účastníkům řízení:

- MAGNETON a.s., Hulínská 1799/1, 767 53 Kroměříž, IČ: 27824047,
- Město Kroměříž, IČ: 00287351,
- Povodí Moravy, s.p., IČ: 70890013,
- Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s., Kojetínská 3666, 767 11 Kroměříž, IČ: 49451871